

Pirtin koulu

Valinnaisaineiden tarjotin 5.-6. luokille

Sisällys

Valinnaiset aineet, johdanto	3
Arjen ja hyvinvoinnin taidot (L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot)	4
Digitaituri (L5 Tieto- ja viestintäteknologian osaaminen)	5
Kirjoita, lue ja luo (L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu).....	7
Iloa liikunnasta (LI Liikunannan valinnainen kurssi).....	9
Luova tekeminen ja muotoilu (oKU kuvataiteen valinnainen kurssi)	10
Luontoseikkailut (oYMP Ympäristöopin valinnainen kurssi)	12
Musiikki ja äänimaailmat (oMU musiikin valinnainen kurssi).....	14
Pelit ja pulmat (L1, ajattelu ja oppimaan oppiminen).....	16

Valinnaiset aineet, johdanto

- 5.luokan valinnaisia kursseja on 2vvt = **kaksi yhden tunnin valintaa**.
- 6. luokan valinnaisia kursseja on 1vvt = **yksi yhden tunnin valinta**
- Tunnit toteutuvat joko 1vvt (oppitunti) /vko tai 2 vvt/joka toinen viikko. Joissain tapauksissa voi olla myös 2vvt syyslukukaudella TAI kevätlukukaudella.
- Valinnat tehdään Pirtin koulun Wilmassa, oppilaan tunnuksilla
- **Tuleva 5.luokkalainen:**
 - Valitse 1.valinta, 2.valinta ja varavalinta (jokaisen pitää olla eri kurssi).
- **Tuleva 6.luokkalainen:**
 - Valitse 1.valinta ja varavalinta (eri kurssit).
 - **HUOMIO tuleva 6.luokkalainen!** Et voi valita samaa kurssia, kuin 5.luokalla. Esim. Jos sinulla on ollut 5.luokalla liikunnan kurssi, et voi valita sitä enää 6.luokalle.
- Ryhmä syntyy 20-30 oppilaalla

JOS oppilaan 1. tai 2. valinta ei toteudu, käytetään oppilaan varavalintaa.

JOS oppilaan varavalintaan ei synnykään ryhmää, oppilas valitsee valinnaisen kurssin muista syntyvistä ryhmistä.

JOS oppilaita on enemmän kuin ryhmään mahtuu, valitaan oppilaat arpomalla. Jos arvonnasta ratkettua oppilas ei päässyt ryhmään, oppilas voi valita valinnaisen aineensa muista syntyvistä ryhmistä.

Toteutuneet valinnat/ryhmät ilmoitetaan oppilaille ja huoltajille, ennen lukuvuoden loppua.

Lukekaa tämä opas huolella ja kysykää tarvittaessa vinkkejä toisilta oppilailta ja opettajilta.

Valinnat tehdään Wilman kurssitarjottimen kautta annettuun määräaikaan mennessä.

Nyt tutustumaan eri vaihtoehtoihin...Ja tekemään valintoja.

HUOM! Painotetun kuvataiteen opetuksessa olevat oppilaat eivät tee valintoja vuosiluokille 5. tai 6.

- Nämä tunnit menevät kuvataiteeseen

Arjen ja hyvinvoinnin taidot (L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot)

Oppiaineet ja laaja-alaiset osaamisalueet:

- YMP, AI
- L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen
- L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
- L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot
- L7 Osallistuminen, vaikuttaminen

Kuvaus:

Arjen taidot –valinnaisaine tarjoaa monipuolisesti elämää arjessa tarvittavia tietoja ja taitoja. Tavoitteena on oppia näitä asioita toiminnallisesti, itse tehden ja kokeillen. Kurssilla opiskellaan kodin arjen tarpeellisia taitoja, puhutaan rahankäytöstä, some-käyttäytymisestä ja oman hyvinvoinnin huolehtimisesta. Lisäksi syvennetään ympäristötietoisuutta ja opitaan hyödyntämään luonnonantimia. Kurssilla opiskellaan myös tunnetaitoja, joiden tarkoitus on ohjata toisten huomioon ottamiseen ja luontevaan, hyvään käyttäytymiseen.

Laajuus: 1 vvt

Tavoitteet:

- Oppia monipuolisesti elämän arjessa tarvittavia tietoja ja taitoja toiminnallisesti ja itse tehden
- Harjoitella Tunnetaitoja ja sosiaalisia taitoja draaman keinoin

Sisällöt:

- Ensiaputaidot
- Omasta hyvinvoinnista huolehtiminen
- Kierrätys ja toimiminen kodin arjessa
- Toimiminen sosiaalisessa ympäristössä

Arviointi:

Hyväksytty suoritus edellyttää aktiivista osallistumista ja annettujen tehtävien tekemistä.

Digitaituri (L5 Tieto- ja viestintäteknologian osaaminen)

Oppiaineet ja laaja-alaiset osaamisalueet:

- KS, MA, AI, YH
- L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen
- L4 Monilukutaito
- L5 Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen

Kuvaus:

Kurssi tarjoaa monipuolisen katsauksen nykyajan teknologiaan ja digitaaliseen maailmaan. Se yhdistää kriittisen medialukutaidon, luovan digitaalisen tuottamisen sekä käytännönläheisen ohjelmoinnin ja robotiikan. Oppilaat oppivat ymmärtämään teknologian toimintaperiaatteita ja kehittävät taitojaan toimia turvallisesti ja vastuullisesti verkossa.

Laajuus: 1 vvt

Tavoitteet:

- Harjoitellaan ratkomaan robottien ja kehitysalustojen avulla pieniä arkeen liittyviä ongelmatehtäviä.
- Syvennetään kykyä lukea ja ymmärtää erilaista mediaa sekä tuottaa monimuotoisia tekstejä digitaalisesti.
- Opitaan käyttämään TVT-taitoja opiskelun välineenä ja syvennetään ymmärrystä ohjelmoinnin merkityksestä.
- Vahvistetaan kokeilevaa käsityötä (robotiikka), hallitaan kokonainen käsityöprosessi ja hyödynnetään TVT:tä suunnittelussa ja valmistuksessa.
- Innostetaan laatimaan toimintaohjeita tietokoneohjelmina graafisessa ohjelmointiympäristössä.

Sisällöt:

- Turvallinen toiminta ja mediakasvatus: Nettietiketti, tietosuoja, lähdekriittisyys ja sosiaalisen median vastuullinen käyttö. Medialukutaidon harjaannuttaminen ja kyky arvioida vastaanotettua informaatiota.
- Digitaalinen tuottaminen: Kuvan- ja äänenkäsittely erilaisissa projekteissa, elokuvatyökalujen käyttö sekä tutustuminen 3D-tulostukseen.
- Ohjelmointi: Ohjelmointitaitojen syventäminen graafisissa ympäristöissä ja tutustuminen tekstipohjaiseen koodaukseen (esim. Micro:bit-kehitysalusta).
- Robotiikka: Robottien rakentaminen, antureiden toimintaperiaatteisiin tutustuminen ja arkipäivän ongelmien ratkaisu robotiikan avulla.

- Verkkoympäristöt: Koulussa käytettävien pilvipalveluiden (esim. O365) ja muiden verkkoalustojen monipuolinen hyödyntäminen opiskelussa.
- Tiedonhallinta ja dokumentointi: Digitaalisten alustojen avulla voidaan harjoitella työskentelyn dokumentointia esimerkiksi kuvakaappausten tai videoiden muodossa, mikä tukee TVT-osaamisen (L5) ja monilukutaidon (L4) kehittymistä.

Arviointi:

Hyväksytty/hylätty. Hyväksytty suoritus edellyttää aktiivista osallistumista ja annettujen tehtävien tekemistä.

Kirjoita, lue ja luo (L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu)

Oppiaineet ja laaja-alaiset osaamisalueet:

- AI, YMP, MU
- L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
- L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot

Kuvaus:

Tällä kurssilla pääset käyttämään mielikuvitustasi ja ilmaisemaan itseäsi suullisesti, kirjallisesti ja esittäen. Kurssilla tutustutaan erilaisiin tekstityyppeihin sekä harjoitellaan luovaa kirjoittamista. Lisäksi vahvistetaan esiintymistaitoja ja suullista ilmaisua sekä tehdään erilaisia draamaharjoituksia.

Kurssilla rohkaistaan oppilasta käyttämään omaa ääntään, mielikuvitustaan ja luovuuttaan sekä löytämään oma tapa ilmaista ajatuksiaan ja tunteitaan turvallisessa ilmapiirissä.

Kurssi sopii kaikille, jotka ovat kiinnostuneita lukemisesta ja kirjoittamisesta sekä niille, jotka haluavat vahvistaa esiintymis- ja ilmaisutaitojaan. Oppilaat saavat vaikuttaa kurssin tarkempaan sisältöön ja työskentelytapoihin.

Laajuus: 1 vvt

Tavoitteet:

- kehittää **lukutaitoaan** ja oppii tarkastelemaan erilaisia tekstejä
- harjoittelee **kirjoittamaan erilaisia tekstejä** ja kokeilee luovaa kirjoittamista
- oppii **ilmaisemaan ajatuksiaan, kokemuksiaan ja mielipiteitään** suullisesti ja kirjallisesti
- kehittää **ilmaisutaitoaan** esimerkiksi draaman, keskustelujen ja pienten esitysten avulla
- rohkaistuu **esiintymään ja käyttämään omaa ääntään** erilaisissa tilanteissa
- oppii kuuntelemaan muiden ajatuksia ja toimimaan rakentavasti ryhmässä.

Sisällöt:

- lukemista ja tekstien tulkintaa
- luovaa ja kokeilevaa kirjoittamista
- keskustelua ja suullista ilmaisua
- draamaa ja esiintymisharjoituksia

- ryhmässä toimimista ja vuorovaikutusta
- oppilaan omaa ääntä ja vaikuttamista korostavia tehtäviä

Arviointi:

Hyväksytty/hylätty. Hyväksytty suoritus edellyttää aktiivista osallistumista ja annettujen tehtävien tekemistä.

Iloa liikunnasta (LI Liikunannan valinnainen kurssi)

Oppiaineet ja laaja-alaiset osaamisalueet:

- Liikunta
- L3 Itsenästä huolehtiminen ja arjen taidot
- L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu

Kuvaus:

Liikunta valinnaisaineena sopii kaikille, jotka ovat kiinnostuneita monipuolisesta liikunnasta. Mitään erityistaitoja ei tarvita, mutta innostuneisuus liikkumiseen on tärkeää. Oppilaille on mahdollisuus vaikuttaa valinnaisaineen tuntisisältöihin. Liikutaan koulun salissa ja pihalla sekä lähialueella. Vierailut lähialueen urheilupaikoille mahdollisuuksien mukaan. Kurssilla tutustutaan monipuolisesti erilaisiin urheilulajeihin sekä kehitetään omia pelisovelluksia. Uudenlaiset pelisovellukset toteutetaan oppilaslähtöisesti porukalla.

Laajuus: 1 h/viikko

Tavoitteet:

- Kannustetaan oppilaita fyysiseen aktiivisuuteen, kokeilemaan erilaisia liikuntatehtäviä sekä harjoittelemaan eri liikuntatehtäviä parhaansa yrittäen
- Ohjataan oppilasta harjaannuttamaan havaintomotorisia taitojaan sekä tekemään liikuntatilanteisiin sopivia ratkaisuja
- Vahvistetaan tasapaino- ja liikkumistaitoja erilaisissa oppimisympäristöissä
- Ohjataan oppilaita sekä vahvistamaan että soveltamaan välineenkäsittelytaitojaan monipuolisesti.

Sisällöt:

- Tutustutaan erilaisiin urheilulajeihin. Keskiössä on yksilön perustaitojen kehittäminen, yhdessä tekeminen sekä eri lajien perussääntöjen oppiminen.
- Monipuolinen liikkuminen erilaisissa ympäristöissä, eri välineitä käyttäen, vuodenaikojen hyödyntäen.

Arviointi:

Hyväksytyt/hylätyt. Hyväksytyt suoritus edellyttää aktiivista osallistumista ja annettujen tehtävien tekemistä.

Luova tekeminen ja muotoilu (oKU kuvataiteen valinneinen kurssi)

Oppiaineet ja laaja-alaiset osaamisalueet:

- L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
- L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot
- L5 Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen
- L7 Kestävän tulevaisuuden rakentaminen

Kuvaus:

Luova tekeminen ja muotoilu on oppilaan kiinnostuksen kohteisiin perustuva monialainen valinnaisaine, jossa yhdistyvät kuvataiteen, käsityön ja muotoilun työtavat. Kurssin tavoitteena on vahvistaa oppilaiden luovuutta, oma-aloitteisuutta sekä kykyä suunnitella ja toteuttaa erilaisia teoksia ja tuotteita kokonaisen prosessin kautta. Kurssilla hyödynnetään sekä perinteisiä että nykyajan välineitä ja menetelmiä, ja työskentelyssä korostuvat kokeileva ja tutkiva ote sekä esteettinen ja tekninen ajattelu.

Kurssi tukee oppilaiden pitkäjänteistä työskentelyä ja oman tekemisen arvostamista sekä kehittää taitoja, joita tarvitaan nykyajan muotoilussa, kuvallisessa ilmaisussa ja käsityöprosessien hallinnassa. Toiminta on tutkivaa, kokeilevaa ja oppilaan omista kiinnostuksista lähtevää - tässä valinnaisessa tärkeintä on luovuus, rohkeat ideat ja käsillä tekemisen ilo.

Laajuus: 1 vvt

Tavoitteet:

- vahvistaa kiinnostustaan käsillä tekemiseen, muotoiluun ja visuaaliseen ilmaisuun
- harjoittelee ideointia ja oman tuotteen tai teoksen suunnittelua moniaististen lähtökohtien avulla
- kokeilee ja käyttää eri materiaaleja ja valmistustekniikoita tarkoituksenmukaisesti ja turvallisesti
- toteuttaa yksilöllisen tai yhteisöllisen työn kokonaisena prosessina
- dokumentoi työskentelyään ja osallistuu itse- ja vertaisarviointiin
- tekee kestäviä ja materiaalitaloudellisia valintoja.

Sisällöt:

- ideointi tarinoiden, luonnon, ympäristön ja omien kokemusten pohjalta

- suunnittelun harjoittelu (luonnostelu, materiaalikokeilut, työjärjestyksen laatiminen)
- monimateriaalinen työskentely
- teknologian ja työvälineiden perustaidot
- tuotteen tai teoksen valmistus, viimeistely ja arviointi
- työskentelyn dokumentointi TVT-välineitä hyödyntäen.

Arviointi:

Hyväksytty/hylätty. Aktiivinen toimiminen ja osallistuminen kurssilla.

Luontoseikkailut (oYMP Ympäristöopin valinnainen kurssi)

Oppiaineet ja laaja-alaiset osaamisalueet:

- YMP, LI, KS
- L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot
- L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen
- L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen

Kuvaus:

Kurssilla pyritään löytämään positiivisia luontoliikuntakokemuksia eri vuodenaikoina. Luonto tarjoaa erinomaisen ympäristön oppimiselle. Siellä voidaan oppia tutkimalla, havainnoimalla ja kokemalla asioita itse. Samalla oppilaat liikkuvat, tekevät yhteistyötä ja oppivat arvostamaan ympäristöä. Kurssin sisältö koostetaan yhdessä oppilaiden kanssa suunnitellen. Oppitunneilla voi käydä vieraita ja oppitunteja järjestetään myös muualla kuin koulun tiloissa. Tavoitteena on kehittää tietoja ja taitoja toiminnan kautta, joita tarvitaan arjessa ja tulevaisuudessa.

Laajuus: 1 vvt

Tavoitteet:

- Löytää positiivisia kokemuksia luonnossa liikkumisesta eri vuodenaikoina.
- Oppia tutkimaan, havainnoimaan ja kokemaan asioita luonnossa.
- Harjoitella yhteistyötä ja ympäristön arvostamista.
- Osallistua kurssin sisällön suunnitteluun yhdessä muiden kanssa.
- Kehittää arjessa ja tulevaisuudessa tarvittavia tietoja ja taitoja toiminnan kautta.
- Kokea oppimista myös koulun ulkopuolella ja tutustua vieraisiin asiantuntijoihin.
- Ymmärtää, mitä jokamiehenoikeudet tarkoittavat Suomessa

Sisällöt:

- Luontoretket eri vuodenaikoina: Tutustutaan lähiluontoon ja sen tarjoamiin mahdollisuuksiin liikkua ja oppia.
- Erilaisten luontoympäristöjen havainnointi ja tutkiminen: Opitaan tunnistamaan kasveja, eläimiä ja luonnonilmiöitä.
- Yhteistyöharjoitukset luonnossa: Ryhmätehtäviä, jotka vahvistavat yhteistyötaitoja ja yhteisöllisyyttä.

- Ympäristön arvostaminen ja suojele: Keskustellaan ja havainnoidaan, miten luontoa voi suojella arjen valinnoissa.
- Kurssin sisällön suunnittelu yhdessä: Oppilaat osallistuvat aiheiden ja toimintojen valintaan ja toteutukseen.
- Vierailut ja vieraat asiantuntijat: Tutustutaan luonnon asiantuntijoihin ja heidän työskentelyynsä.
- Oppitunnit koulun ulkopuolella: Hyödynnetään muita oppimisympäristöjä, kuten puistoja, metsiä ja vesistöjä.
- Toiminnalliset harjoitukset: Tehdään käytännön tehtäviä, jotka kehittävät arkielämässä hyödyllisiä taitoja, kuten suunnistusta, retkieväiden valmistusta ja turvallista liikkumista luonnossa.

Arviointi:

Hyväksytty/hylätty. Aktiivinen toimiminen ja osallistuminen kurssilla.

Musiikki ja äänimaailmat (oMU musiikin valinnainen kurssi)

Oppiaineet ja laaja-alaiset osaamisalueet:

- Musiikki
- L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
- L5 Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen

Kuvaus:

Musiikki ja äänimaailmat -valinnaisaineessa tutustutaan monipuolisesti musiikkiin ja sen tekemiseen. Harjoitellaan bändisoittimien perusteita sekä soitamme ja laulamme yhdessä. Tutustumme erilaisiin äänimaailmiin ja keinoihin luoda niitä. Lisäksi tutustumme äänittämisen ja musiikkituotannon perusteisiin ja kokeilemme niitä yhdessä.

Valinnaisessa kuunnellaan ja tutkitaan ympärillämme olevia ääniä. Opettelemme huomaamaan erilaisia ääniä ja kuvaamaan niitä esimerkiksi sanojen tai liikkeen avulla. Teemme omia äänimaisemia ja pieniä sävellyksiä käyttämällä erilaisia ääniä, soittimia ja musiikkitekniologiaa. Pohdimme myös, miten erilaiset äänet ja musiikki vaikuttavat mielialaamme ja hyvinvointiimme. Samalla harjoitellaan pitämään huolta yhteisestä ja turvallisesta ääniympäristöstä.

Laajuus: 1 vvt

Tavoitteet:

- Harjoitellaan yhteismusisointia ja bändisoittimien perusteita sekä toimitaan ryhmän jäsenenä.
- Kehitetään omaa äänenkäyttöä ja musiikillista ilmaisua sekä rohkaistutaan improvisointiin ja omien ideoiden ilmaisuun.
- Tutustutaan erilaisiin äänimaailmiin, tehdään omia äänimaisemia ja sävellyksiä sekä opitaan käyttämään musiikkitekniologiaa.
- Pohditaan musiikin ja äänen vaikutusta mielialaan ja hyvinvointiin sekä harjoitellaan turvallista ja vastuullista työskentelyä.

Sisällöt:

- Yhteismusisointi ja musiikillinen ilmaisu. Laulaminen ja soittaminen yhdessä, bändisoittimien perusteet, improvisointi ja musiikillisten ideoiden ilmaiseminen ryhmässä.
- Ääniympäristön kuuntelu ja äänimaailmat. Ympäristön äänien kuuntelu ja havainnointi, erilaisten äänimaailmojen tutkiminen sekä äänen ilmaiseminen sanojen, liikkeen ja musiikin avulla.

- Luova tuottaminen ja musiikkiteknologia. Omien äänimaisemien ja pienten sävellysten tekeminen sekä musiikkiteknologian käyttö äänittämisessä ja musiikin tuottamisessa.
- Hyvinvointi ja turvallinen työskentely. Äänten ja musiikin vaikutus mielialaan ja hyvinvointiin, kuulon suojaaminen sekä turvallinen ja vastuullinen toiminta musisointitilanteissa.

Arviointi:

Hyväksytty/hylätty. Aktiivinen toimiminen ja osallistuminen kurssilla.

Pelit ja pulmat (L1, ajattelu ja oppimaan oppiminen)

Oppiaineet ja laaja-alaiset osaamisalueet:

- Matematiikka
- L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen
- L5 Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen
- L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys

Kuvaus:

Pelataan erilaisia pelejä ja ratkotaan ongelmia, kehitetään ajattelua ja ongelmanratkaisutaitoja mm. erilaisten äly-, matikka- ja lautapeliin parissa. Pelaamisen yhteydessä mietitään erilaisia keinoja ratkaista peleissä ilmeneviä ongelmia, tutustutaan pelien perusstrategioihin ja mietitään keinoja hyödyntää kyseisiä taitoja arkielämässä. Lisäksi kurssin aikana pohditaan pelaamisen hyötyjä/haittoja oppilaan arjessa. Mahdollisuuksien mukaan tutustutaan myös pakohuonepeleihin ja luodaan oma pakohuone.

Laajuus: 1vvt

Tavoitteet:

- Tutustua monipuolisesti erilaisiin älylaitteiden strategia- ja älypeleihin
- Pohditaan ongelmanratkaisutaitojen hyödyntämistä arkielämässä
- Tutustutaan faktatietoon pelaamisen hyödyistä ja haitoista nuorilla.

Sisällöt:

- Pelataan erilaisia pelejä ja ratkotaan ongelmia, kehitetään ajattelua ja ongelmanratkaisutaitoja mm. erilaisten äly-, matikka- ja lautapeliin parissa
- Mahdollisuuksien mukaan tutustutaan myös pakohuonepeleihin ja voidaan luoda oma pakopeli.

Arviointi:

Hyväksytty/hylätty: Aktiivinen toimiminen ja osallistuminen kurssilla.